

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

PERPETUUM MOBILE

Dok se zemlje EU cenjkaju oko gornje granice cene ruske nafte, analitičari, ali i sama praksa na tržištu govore da je ovo jalova mera koja neće poremetiti, osim što će preusmeriti tokove izvoza ruske nafte, a može dodatno zabiti klin energetskeg razdora unutar bloka.

JPMorgan: Odgovor Moskve može podići cenu nafte na 380 dolara

Gasprom: Cene gasa mogle bi premašiti 3.000\$/1.000m³

SADRŽAJ

NAFTA

EU načelno dogovorila ograničenje cene ruske nafte na 60 \$ - Poljska zateže	OVDE
Konfuzija oko smisla i dometa sankcija na rusku naftu	OVDE
Ruski partneri će zanemariti ograničenja cena nafte – Lavrov	OVDE
JPMorgan: Odgovor Moskve može podići cenu nafte na 380 dolara	OVDE
Biorol: Proizvodnja ruske nafte će se smanjiti za 2 mbd do proleća	OVDE
Stabilan ruski izvoz naftovodom u Kinu, a značajno povećan uvoz morem	OVDE
Poljska traži posebne carine za zemlje koje uvoze rusku naftu preko Družbe	OVDE
Sirova nafta pogođena velikom prodajom fondova: Kemp	OVDE
Vašington dopunjava rezerve na postojećem barelu od 70\$	OVDE
Lukoil obustavlja isporuku nafte preko Azerbejdžana	OVDE
Chevron dobio američku dozvolu za povratak u Venecuelu	OVDE
Maduro zahteva ukidanje naftnih sankcija pre održavanja izbora	OVDE
OMV: Nova korporativna struktura	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

Gasprom upozorava da bi evropske cene gasa mogle premašiti 3.000\$/1.000m3	OVDE
Gasprom sprema rekordne investicije za 2023. godinu	OVDE
Sečin: Izvoz ruskog gasa u Kinu uvećan 60% od januara do novembra	OVDE
Može li Rusija preko Turske obnoviti izvoz gasa u EU?	OVDE
Evropa dostiže standardni tempo preuzimanja gasa iz skladišta	OVDE
Uniper tuži Gasprom zbog od juna neisporučenog gasa	OVDE

REGION

Slovenački Geoplin sprema tužbu protiv Gasproma	OVDE
Mađarska: Cene goriva pod kontrolom samo ako nafta stiže Družbom	OVDE
Četvrtina pumpi u Mađarskoj s manjkom goriva	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

EU načelno dogovorila ograničenje cene ruske nafte na 60 \$ - Poljska zateže

BRISSEL - Ambasadori zemalja EU načelno su dogovorili gornju cenu ruske nafte transportovane morem u iznosu od 60 dolara po barelu, s tim da je Poljska zatražila još malo vremena za konsultacije. Inicijativa G7 će se implementirati uz mehanizam prilagođavanja gornje granice cena, planiran da bude 5% ispod tržišne cene.

Kako prenosi **Reuters**, pozivajući se na diplomatu EU, do večeri 1. decembra Poljska, koja je tražila gornju granicu cene od 30 dolara po barelu, nije potvrdila da li će podržati novi sporazum.

Uspostavljeni limit omogućiće zemljama EU da nastave uvoz sirovina iz Ruske Federacije putem zapadnog osiguranja i pomorskih puteva, sve dok kupci ne počnu da plaćaju više od utvrđenog ograničenja.

Očekuje se da će gornja cena biti preispitana u januaru, a zatim se može menjati svaka dva meseca. To će nam omogućiti da procenimo kako šema funkcioniše i odgovorimo na moguće „turbulencije“ na tržištu nafte.

Tranzicioni period od 45 dana odnosiće se na brodove koji prevoze sirovu naftu ruskog porekla ukrcane pre 5. decembra i iskrcane do 19. januara sledeće godine.

Za 5. februar planirano je postavljanje limita cina naftnih derivata.

Američko ministarstvo finansija sledi istu strategiju.

Poljska je ostala jedina zemlja koja se nije složila s ovim ograničenjem. U međuvremenu, ruski Ural se trgovao po ceni od 58 dolara po barelu krajem novembra, što je očigledno ispod gornje granice koju je predložila Evropska unija.

Moskva je saopštila da neće nastaviti isporuke nafte onim zemljama koje se pridruže uvođenju ograničenja cene ruskog goriva.

Konfuzija oko smisla i dometa sankcija na rusku naftu

LONDON - Evropska unija neće kupovati rusku naftu bez obzira na ograničenje cene, rekla je Amrita Sen iz Energy Aspects-a, komentarišući konfuziju koju predstojeće sankcije stvaraju na tržištu.

CNBC navodi da postoji zablude da zemlje EU i dalje mogu uvoziti rusku naftu sve dok se pridržavaju gornje granice cena.

"Realnost je da embargo, s kojim EU nastavlja 5. decembra, zamenjuje gornju granicu cena. Dakle, EU će i dalje prestati da uvozi rusku naftu bez obzira na gornju cenu", rekla je Sen u intervjuu za **Bloomberg**. Tržišta su "veoma, veoma zbunjena" u pogledu toga šta gornja granica cena znači za snabdevanje, dodala je ona, objašnjavajući nedavni pad cena nafte.

*Ipak, iako je rekla da embargo EU ima prednost u odnosu na gornju granicu cena, ona priznaje da tržišta treba da sačekaju da vide šta će se dogoditi 5. decembra kako bi se uverila da EU zaista sledi svoju zabranu.

U međuvremenu, Rusija je upozorila da neće prodati svoju sirovu naftu nijednoj državi koja učestvuje u ograničenju cena.

Rusija je također zapretila da će uzvratiti na gornju granicu cena tako što će ukloniti svoje zalihe sa spot tržišta i izazvati skok cena.

Plaćanje uz UnionPay je stiglo!

Od sada na NIS Petrolu i Gazpromu

Ruski partneri će zanemariti ograničenja cena nafte - Lavrov

MOSKVA - Moskvu nije briga kolika će biti gornja granica cene ruske nafte, jer planira direktne sporazume sa svojim partnerima, izjavio je u četvrtak ruski ministar spoljnih poslova Sergej Lavrov.

"Ne zanima nas kolika će biti gornja granica cena. Postići ćemo direktne sporazume sa našim partnerima. Partneri koji rade s nama zanemariće ove granice i neće dati garancije onima koji ih nameću nezakonito", rekao je Lavrov na press konferenciji u Moskvi, prenosi **Interfax**.

Birol: Proizvodnja ruske nafte će se smanjiti za 2 mbd do proleća

PARIZ - Ruska proizvodnja sirove nafte smanjiće se za 2 miliona barela dnevno do kraja prvog kvartala 2023., procenjuje Međunarodna agencija za energiju (IEA), prenosi **Reuters**.

"Očekujemo da će na kraju prvog kvartala 2023. Ruska federacija izgubiti proizvodnju nafte za 2 miliona barela dnevno, rekao je za Reuters Fatih Birol, čelnik IEA i dodao da ta nafta mora biti zamenjena ponudom iz drugih zemalja

On se, doduše, ogradio rečima da u ovom slučaju postoje i drugi faktori, kao što je potražnja, što u velikoj meri zavisi od globalne ekonomije, posebno kineske ekonomije".

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING 100 RON BENZIN

EKO Racing 100, garanta superiornih performansi sa 30% više aditiva.
Dobivite nove vozilne karakteristike. Na svim EKO pumpama.

[www.eko.com](#) [@EKO_Gas](#)

JPMorgan: Odgovor Moskve može podići cenu nafte na 380 dolara

BRISSEL - Pregovarači EU okončali su razgovore o ograničavanju cena ruske nafte 25. novembra, a da nisu postigli dogovor. Pregovori su produženi do 28. novembra, ali opet nije postignut dogovor.

Evropska komisija teži ograničenju od negde između 65 dolara -70 po barelu, što Poljska i baltičke države ocenjuju previše velikodušnim prema Rusiji.

Međutim, analitičari navode da Brisel možda želi prvo da usvoji zakone, a kasnije smanjiti gornju granicu, kako bi se izbegao skok cena nafte u slučaju odmah dogovorene preniske granice.

JPMorgan je upozorio da bi cene nafte mogle dostići "stratosferskih" 380 dolara po barelu (\$/bbl) ako Rusija uzvratni smanjenjem proizvodnje za 5 miliona barela dnevno (mbd). Smanjenje od 3 mbd moglo bi podići Brent na 190\$/bbl.

LONDON - Spot cene za ključnu rusku izvoznu sirovu mešavinu ESPO Blend u Aziju oporavile su se sa najnižih vrednosti svih vremena usred snažne potražnje najvećih kupaca Indije i Kine i ublažavanja zabrinutosti oko mogućih sankcija, reklo je za **Reuters** nekoliko trgovaca.

Nafta koja se izvozi iz pacifičke luke Kuzmino dovela je do smanjenja spot razlika od premija do rekordnog popusta od preko 20 dolara po barelu u martu, kao posledica zapadnih sankcija uvedenih ruskim finansijskim i energetskim kompanijama.

Međutim, Evropska unija je ublažila sankcije Rusiji koje su stupile na snagu prošlog meseca, ublažavajući ograničenja plaćanja za isporuke nafte iz državnih firmi Rosnjeft i Gazpromnjeft - glavnih dobavljača ESPO sirove nafte.

Cene su se oporavile s najmanje dva tereta koji su utovareni između kraja septembra i početka oktobra prodati na paritetu u odnosu na bliskoistočni referentni Dubai, rekli su izvori.

Stabilan ruski izvoz naftovodom u Kinu, a značajno povećan uvoz morem

PEKING - Prema rečima potpredsednika Kineske nacionalne naftne korporacije (CNPC) Huanga Jongžanga, ruski izvoz nafte u Kinu preko naftovoda Istočni Sibir-Tihi okean (ESPO) bio je stabilan između januara i oktobra u odnosu na isti period 2021.

Rusija je poslala 33,26 miliona tona nafte u Kinu naftovodom u prvih deset meseci ove godine, rekao je Huang na rusko-kineskom energetsom forumu, a prenosi agencija **TASS**.

Dok su isporuke nafte naftovodima ove godine bile u osnovi nepromenjene, Kina je značajno povećala svoj morski uvoz ruske nafte jer su se Peking i Indija sada pojavili kao najveći kupci ruske nafte nakon ruske invazije na Ukrajinu, prenosi **Oilprice.com**.

Neposredno uoči zabrane i gornje granice cena ruske nafte G7-EU, neki kineski kupci su oklevali da kupe ruske tovare, dok čekaju detalje o tome kako će se ovo ograničenje cene primeniti.

Ipak, i Kina i Indija sada zahtevaju ogromne popuste za rusku naftu koju su spremne da kupe, napisao je **Blombergov** naftni strateg Julian Lee u nedavnoj analizi.

Trenutno na Kinu i Indiju otpada oko dve trećine ruskog izvoza sirove nafte morskim putem, a azijski kupci koriste pregovaračku moć koju imaju nad Rusijom, napominje Lee.

Od kraja prošle sedmice, vodeća ruska sirova sirovina, Urals, trgovala se po ceni od 52 dolara po barelu – što je popust od 33,28 dolara u odnosu na Brent Crude. Ovo se može porediti sa prosečnim popustom Urala na Brent za 2021. od 2,85 dolara.

Ogroman popust košta Kremlj oko 4 milijarde dolara izgubljenih prihoda svakog meseca, prema procenama **Blombergovog** eksperta.

Poljska traži posebne carine za zemlje koje uvoze rusku naftu preko Družbe

VARŠAVA - Poljska lobira u Briselu, ali i u Berlinu za zabranu uvoza ruske nafte i iz naftovoda i za kaznene carine na rusku naftu koja stiže s juga preko Turske, ne samo iz političkih i sigurnosnih razloga, već zato što zbog izuzeća od ovih sankcija odobrenih državama bez izlaza na more poljski PKN Orlen gubi konkurentnu prednost u odnosu na mađarskog rivala, kompaniju MOL, piše agencija **Bloomberg**.

Poljska vlada je svesna da je Nemačka ta koja ima ključnu ulogu u postizanju dogovora o zatvaranju slavine na severnoj strani naftovoda Družba.

Severni naftovod je ranije bio sposoban za transport 720.000 barela sirove nafte dnevno, od čega je većina išla u Poljsku i Nemačku. Ali bez održivih alternativa iz drugih izvora, vodeći poljski prerađivač PKN Orlen gubi bitku za tržište sa MOL-om, pa poljsko ministarstvo klime lobira u Briselu i Berlinu za, kako kaže, „mehanizam jednakih uslova“ za rusku naftu.

To znači da će čak i oni koji su imali koristi od EU i jeftino dobijali naftu iz Rusije preko severnih ili južnih ruta biti podvrgnuti posebnim EU carinama do nivoa cena saudijske, ili norveške nafte na koje Poljska trenutno prelazi. Drugim rečima, i za MOL će nabavna cena nafte biti povećana.

Kako ističe **Bloomberg**, sankcije za naftu iz naftovoda zahtevale bi jednoglasnost EU, čemu bi se Mađarska gotovo sigurno usprotivila, ali bi odluke o carinama zahtevale ograničenu većinu nacionalnih vlada. Potrebna je samo podrška.

Vašington dopunjava rezerve na postojanom barelu od 70\$

VAŠINGTON - Američki savetnik za energetske sigurnost Amos Hochstein rekao je u utorak da će Bela kuća nastojati da dopuni državne strateške rezerve nafte (SPR) kada cene nafte budu "postojano" na 70 dolara po barelu, preneo je **Bloomberg**.

Sredinom oktobra, Bela kuća je objavila informativni list u kojem je istaknuta namera administracije da dopuni SPR kada su cene nafte bile između 67 i 72 dolara po barelu, nakon što je predsednik pustio 180 miliona barela iz SPR-a kako bi pomogao u snižavanju cene barela.

Prema tadašnjem saopštenju Bele kuće, administracija je računala da će otkup sirove nafte pomoći u stvaranju izvesnosti oko buduće potražnje sirove nafte, stimulirajući veću domaću proizvodnju nafte. Sjedinjene Države su dodale 15 naftnih platformi posle te objave.

Sada se, međutim, čini da se Uprava povlači od tog plana pojašnjavajući da će njen program otkupa početi tek kada cene sirove nafte "postojano" budu 70 dolara ili ispod.

Hochstein nije rekao koliko dugo bi trebalo da cene ostanu na nivou pre nego što počne otkup.

Količina sirove nafte u strateškim rezervama nafte do sada je ove godine smanjena za 204,3 miliona barela, sa trenutnim nivoom od samo 389,1 milion barela - najnižim od marta 1984.

Chevron dobio američku dozvolu za povratak u Venecuelu

VAŠINGTON/HJUSTON - Chevron se sprema za isporuku prvog tereta nafte iz Venecuele u Sjedinjene Države do kraja decembra nakon što je američka administracija proteklog vikenda izdala šestomesečnu dozvolu američkom naftnom superteškašu da vadi i izvozi naftu iz te južnoameričke zemlje, javlja **Bloomberg**.

Uslovi licence osmišljeni su da spreče venecuelansku državnu naftnu firmu PDVSA, da primi prihode od Chevron-ove prodaje nafte, rekli su američki zvaničnici..

Pre sankcija, četiri Chevron-ova zajednička ulaganja sa PDVSA proizvela su oko 200.000 barela nafte dnevno i izvozila tu naftu širom sveta.

Uslovi zabranjuju Chevronu da pomaže članici OPEC-a u razvoju novih naftnih polja, ali osiguravaju način da firma prodajom nafte nadoknadi neke od milijardi dolara koje PDVSA duguje. Takođe omogućava američkoj firmi da uvozi zalihe kako bi pomogla u preradi sirove nafte iz zemlje u izvozne vrste.

Maduro zahteva ukidanje naftnih sankcija pre održavanja izbora

KARAKAS - Venecuelanski predsednik Nikolas Maduro pozvao je u sredu na ukidanje svih sankcija protiv naftne industrije u zemlji, reagujući na odluku Vašingtona da omogući Chevronu nastavak proizvodnje i izvoza nafte i goriva iz Venecuele..

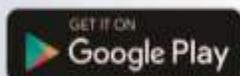
Odluka Bidenove administracije usledila je nakon potpisivanja sporazuma između vlade Madura i opozicije, uz posredovanje SAD, kako bi se rešila politička previranja u zemlji.

Maduro je na konferenciji za novinare u sredu rekao da to "nije dovoljno za ono što Venecuela zahteva, a to je potpuno ukidanje" naftnih sankcija.

"Oni žele slobodne izbore?" Maduro je rekao: "U redu, izbori bez svih sankcija!" dodao je venecuelanski lider.

ДИГИТАЛИЗУЈ

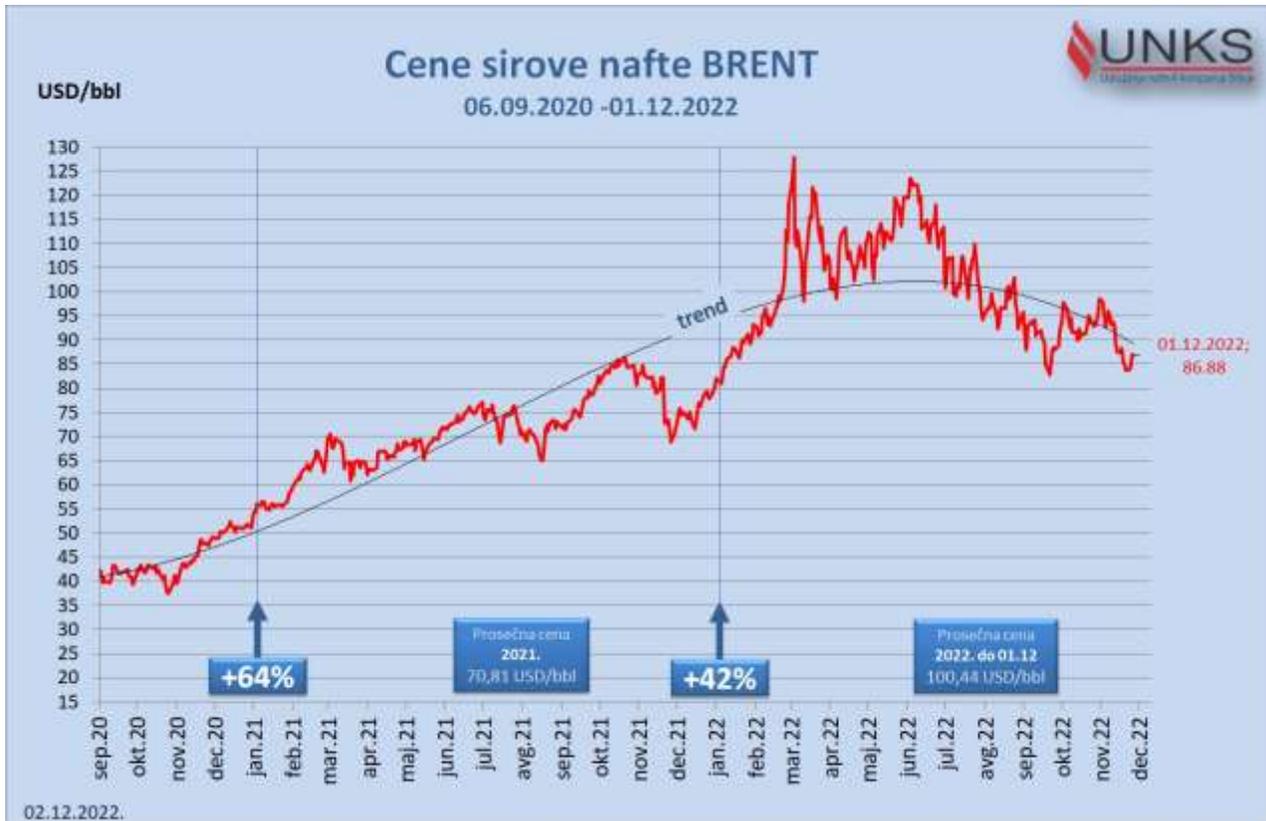
СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

OMV: Nova 2030. korporativna struktura

BEČ - Austrijski OMV AG postavio je novu korporativnu strukturu u skladu sa svojim ciljem da postane kompanija fokusirana na održiva goriva, hemikalije i materijale, prenosi **MarketWatch**.

Austrijska naftna i gasna kompanija saopštila je da nova organizacija uključuje tri poslovna segmenta: hemikalije i materijale, goriva i sirovine, i energiju. Promena će stupiti na snagu 1. januara.

Segment hemikalija i materijala nastaviće da pokriva celi lanac vrednosti hemikalija, dok će goriva i sirovine biti odgovorni za operacije prerade, logistiku, komercijalno poslovanje i celokupnu mrežu benzinskih stanica.

Energetski segment će se fokusirati na tradicionalno istraživanje i proizvodnju, kao i na gasni biznis, ali će takođe uključivati projekte obnovljive energije sa fokusom na geotermalnu energiju i hvatanje i skladištenje ugljenika, navela je kompanija.

OMV MAXX Motion Performance Fuels

„ZA MENE NAJBOLJE GORIVO“

MILOŠ PRALONIC
Trgovnik energijom koji
zaista isporučuje

NAŠE NAJBOLJE GORIVO*

- VIŠE PREGIBNIH KILOMETARA
- ČIST MOTOR
- MAKSIMALNE PERFORMANSE

Energija za bolji život. OMV OMV

Sirova nafta pogođena velikom prodajom fondova: Kemp

LONDON - Tržišta nafte bila su pogođena drugom nedeljom velike prodaje investitora prošle sedmice, jer su menadžeri fondova bili uvereni da će planirana gornja granica cena G7 biti postavljena i primenjena na način koji neće prekinuti ruski izvoz sirove nafte, piše u utorak u redovnoj rubrici dostavljenoj emajlom i uredniku ovog magazina *Reutersov* naftni analitičar **Džon Kemp**.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca prodali su ekvivalent od 90 miliona barela u šest najvažnijih ugovora o fjučersu i opcijama za naftu tokom sedam dana zaključno sa 22. novembrom.

Prodaja u poslednje dve sedmice iznosila je 149 miliona barela, što je najbrži nivo od početka marta, neposredno nakon ruske intervencije u Ukrajini.

Slično kao i prethodne sedmice, prošlonedeljna prodaja bila je koncentrisana na sirovu naftu, prvenstveno Brent.

Odnos bikovskih dugih pozicija i kratkih medvedih pao je na 3,28:1 sa 5,36:1 dve nedelje ranije.

U poslednja tri meseca raspoloženje portfolio menadžera bilo je rastrzano između procena pada poslovnog ciklusa i očekivanja rasta cena zbog verovatnih gubitaka u ponudi kao rezultat gornje granice cena i smanjenja od strane OPEC*.

Izuzetno mali broj pozicija u fondovima u svim ugovorima implicira da još uvek postoji visok nivo neizvesnosti u vezi s implikacijama gornje granice, i generalno koji će se od ovih suprotstavljenih efekata pokazati odlučujućim.

Lukoil obustavlja isporuku nafte preko naftovoda BTC

BAKU - Ruski Lukoil obustaviće izvoz nafte sa svojih kaspiskih polja kroz naftovod Baku-Tbilisi-Čejhan (BTC) od decembra, zbog zapadnih sankcija uvedenih Rusiji, i preusmeriće ih na cevovodni sistem Kaspiskog naftovodnog konzorcijuma (CPC), prenosi u sredu *Trend*.

Kako je za agenciju rekao azerbejdžanski energetski stručnjak Iljam Šabanov, nafta iz Kazahstana će u potpunosti zameniti rusku naftu u BTC-u..

„Ako uzmemo u obzir da će se 1,5 miliona tona nafte godišnje, odnosno 120.000 tona mesečno, isporučivati sa polja Tengiz u Kazahstanu od januara 2023. godine, to ne samo da će u potpunosti zameniti rusku naftu, već će ići uvećanju obima.

Transport ruske nafte preko BTC-a postao je nemoguć iz razloga van naše kontrole", dodao je stručnjak.

Prema podacima Državnog komiteta za statistiku, transport tranzitne nafte preko BTC-a od januara do oktobra 2022. iznosio je 4,1 milion tona, u poređenju sa 2,8 miliona tona u istom periodu 2021, što je povećanje od 46,7 odsto u odnosu na isti period prošle godine.

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

GAS

Gasprom: Cene gasa mogle bi premašiti 3.000\$/1.000m³

LONDON - Cene prirodnog gasa u Evropi mogle bi premašiti 3.000 dolara za hiljadu kubičnih metara, upozorio je Gasprom, a prenosi novinska agencija **Interfax**, što bi bilo iznad predložene sigurnosne gornje cene za referentne evropske terminske ugovore za gas, konstatuje **S&P Global**.

Prošle nedelje Evropska komisija predložila je novi instrument EU za ograničavanje prekomernih skokova cena gasa, koji se sastoji od gornje granice sigurnosne cene od 285 USD (275 evra), što iznosi oko 2950 dolara za hiljadu kubnih metara.

Predloženi mehanizam EU aktivirao bi se automatski kada su ispunjena dva uslova - ako cena TTF derivata za prvi mesec premašuje 275 evra za dve nedelje, a cene TTF-a su 60 USD (58 evra) više od referentne cene LNG-a za 10 uzastopnih dana trgovanja unutar dve nedelje.

Cene TTF-a pale su u ponedjeljak na ispod 124 dolara (120 eura) po MWh, nakon što je Gasprom povukao prošlonedeljnu pretnju da će zaustaviti isporuke Moldaviji preko Ukrajine.

Sečin: Izvoz ruskog gasa u Kinu uvećan 60% od januara do novembra

PEKING - Količina isporučenog prirodnog gasa iz ruskog gasovoda u Kinu porasla je za 60% od januara do novembra 2022. na godišnjem nivou, rekao je generalni direktor Rosnjefta Igor Sečin na utorak na kinesko-ruskom energetsom poslovnom forumu.

Sečin je dodao da bi godišnji obim isporuke gasa iz ruskog gasovoda u Kinu u bliskoj budućnosti mogao premašiti 100 milijardi kubnih metara, dok bi količina izvoza utečjenog prirodnog gasa u Kinu verovatno postala uporediva s količinom isporuke gasa iz gasovoda.

Može li Rusija preko Turske obnoviti izvoz gasa u EU?

MOSKVA – Analitičari nisu složni oko procena efekata plana Moskve i Ankare da od Turske napravi čvorište za ruski gas po snabdevanje Evrope dodatnim ruskim, ali i neruskim gasom, piše u ponedjeljak **Reuters**.

"Da li je Evropi potreban projekat, s obzirom na odlučnost zemalja EU da se odreknu ruskog gasa u bliskoj budućnosti?" pitao je Aleksej Gromov iz Fondacije Instituta za energetiku i finansije sa sedištem u Moskvi.

Takođe je rekao da bi bilo nemoguće rekonfigurirati tokove gasa unutar EU, jer ne postoje veze sa predloženim čvorištem, koje je gas dobijalo preko Severnog toka.

Kapacitet međutim postoji. Ruski izvoz u Evropu pao je za 43,4% ove godine, a Zongkang Luo, viši analitičar u **Rystad Energy**-u, kaže da je oko 60% kapaciteta cevovoda bilo neiskorišteno nakon izvoza ove godine od 10,6 bcm gasa do 21. novembra.

Izvor u Gaspromu rekao je da se veruje da će čvorište olakšati prodaju. "To neće biti ruski gas, već gas iz čvorišta", rekao je izvor, moleći za anonimnost zbog osetljivosti stvari.

Napominjući da Evropa nije uvela embargo na ruski gas, za razliku od nafte, Aleksandar Grjaznov, direktor **S&P Global Ratingsa**, rekao je da bi Evropa mogla biti voljna da kupuje od Moskve preko posrednika.

"Malo je verovatno da će Evropa hteti da sklopi direktne ugovore s Ruskom Federacijom, a kupovina slobodnih količina na promptno tržište u Turskoj biće politički prihvatljiva", rekao je on.

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Gasprom sprema rekordne investicije za 2023. godinu

MOSKVA - Izvršni odbor PJSC Gasprom predložio je izdvajanje 2,3 triliona rubalja (38 milijardi dolara) za investicioni program matične kompanije za 2023. godinu, saopštila je ruska državna gasna kompanija u saopštenju za javnost objavljenom na njenom sajtu gazprom.com.

„Ukupno finansiranje iznosiće 2,3 triliona rubalja u skladu sa nacrtom investicionog programa za 2023. Odobreni finansijski plan će u potpunosti pokriti obaveze Gasproma bez deficita. Planirano je da se odluke o prikupljanju sredstava po Programu zaduživanja donose na osnovu tržišnih uslova. , likvidnost i potrebe Gasproma za finansiranje“, navodi se u saopštenju.

Investicioni program za 2022. u prvobitnoj verziji predviđao je 1.757,69 milijardi rubalja, a povećan je na 1.979,75 milijardi rubalja nakon tradicionalne revizije na osnovu rezultata prve polovine godine.

Investicioni program za 2021. prvobitno je predviđao 902 milijarde rubalja, a zatim je povećan na 1.185 milijardi rubalja, a ispunjen na 1.082 milijarde rubalja.

„Gaspromov investicioni program za 2023. predviđa sredstva za finansiranje prioritetnih projekata koji uključuju dalji razvoj novih centara za proizvodnju gasa, kao što su Jamal, Jakutsk i Irkutsk; gasovod Snaga Sibira, Gaspromov kompleks za preradu gasa, kao i projekte koji isporučuju vršni bilans gasa“, navodi se u saopštenju.

Evropa dostiže standardni tempo preuzimanja gasa iz skladišta

MOSKVA - Izvlačenje gasa iz podzemnih skladišta (UGS) u Evropi nastavlja da dobija na intenzitetu i dostiže nivo višegodišnjih vrednosti za ove dane uz svu konzervaciju koju su propisali nadležni, piše u četvrtak *Interfax*.

Evropa je tokom poslednjeg izveštajnog dana 29. novembra iz postrojenja UGS-a izvukla 436 miliona m³ gasa, a region očekuje osetno smanjenje temperatura.

Gasprom je takođe upozorio da će „opterećenje pogona UGS-a u Evropi biti veće nego prethodnih godina zbog promenjene logistike i izvora snabdevanja gasom na evropskom tržištu“.

Kao odgovor na niže temperature, evropski terminali za prijem LNG-a povećali su obim regasifikacije, a faktor iskorišćenosti kapaciteta je od početka novembra 68% u odnosu na proek od 60% u oktobru. U međuvremenu, produktivnost terminala je konstantno iznad 70% već nedelju dana.

Spot cena gasa u Evropi nastavila je da raste usled stalnog pada proizvodnje energije vetra i pada temperatura. Ugovor za dan unapred za četvrtak u holandskom gasnom čvorištu TTF zatvoren je na 1.508 dolara za hiljadu kubnih metara, a januarski fjučers ugovor na TTF-u iznosi 1.574 dolara.

Uniper tuži Gasprom zbog od juna neisporučenog gasa

BERLIN - Nemačka energetska kompanija Uniper saopštila je u sredu da tuži Gasprom sudu u Stokholmu za naknadu štete zbog prirodnog gasa koji nije isporučen od juna, kada je ruski dobavljač počeo da smanjuje količine za Nemačku.

Navodi se da troškovi zamene gasa koji Rusija do sada nije isporučila iznose najmanje 11,6 milijardi eura i da će taj trošak nastaviti da raste do kraja 2024., prenosi agencija AP.

REGION

Slovenački Geoplin sprema tužbu protiv Gasproma

LJUBLJANA - Slovenački veleprodajni dobavljač prirodnog gasa Geoplin saopštio je u utorak da planira da pokrene sudske postupke protiv Gasproma zbog neispunjavanja obaveza ruske kompanije u isporuci gasa.

Deoničari Geoplina dali su saglasnost na pokretanje sudskih postupaka, jer su finansijski efekti Gaspromovog kršenja ugovornih obaveza prouzrokovali štetu kompaniji, navodi slovenački snabdevač gasa u podnesku Ljubljanskoj berzi.

Geoplin poziva Gasprom da otkloni kršenje ugovora i obezbedi nadoknadu za nastalu štetu, dodaje se.

Ranije prošlog meseca, Geoplin je potpisao ugovor s alžirskom državnim naftnom kompanijom Sonatrach za isporuke prirodnog gasa od 1. januara 2023. do 31. decembra 2025. Prema izveštajima *slovenačkih medija*, ugovorom je predviđena kupovina 300 miliona kubnih metara prirodnog gasa godišnje - dovoljno da pokrije oko trećine potreba Slovenije.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

Preuzmi aplikaciju i postani član Euro Petrol Kluba online i besplatno!

www.euro-petrol.com

Mađarska: Cene goriva pod kontrolom samo ako nafta stiže Družbom

BUDIMPEŠTA - Mađarska može ograničiti cene goriva i u idućoj godini samo ako se nastave isporuke nafte iz Rusije i ako kompanija MOL nastavi preradu u rafineriji u Szazhalombati bez prekida, upozorila je u ponedeljak vlada u Budimpešti.

Pre godinu dana vlada Viktora Orbana ograničila je cene goriva kako bi zaštitila građane od naglog jačanja inflacije. Maloprodajne cene benzina i dizela ograničene su na 480 forinti odnosno 1,20 dolara po litri, ali samo za domaće kupce.

U julu ove godine vlada je zbog problema s snabdevanjem bila prisiljena da suzi doseg ograničenja.

Mađarska vlada će odlučiti o produženju gornje granice cena goriva na osnovu informacija iz MOL-a o tome da li je ta kompanija u stanju da obezbedi snabevanje tržišta, rekao je u sredu šef kabineta premijera Viktora Orbana.

Ograničenja cena goriva ističu krajem decembra.

"Postoje zabrinjavajuće vesti", rekao je Guljas, navodeći nove sankcije EU i kontinuirano smanjenje proizvodnje u MOL-ovoj rafineriji u Szazhalombatti. "Ako se pojave uslovi da nema dovoljno benzina i dizela, onda moramo napraviti korak.

Četvrtina pumpi u Mađarskoj s manjkom goriva

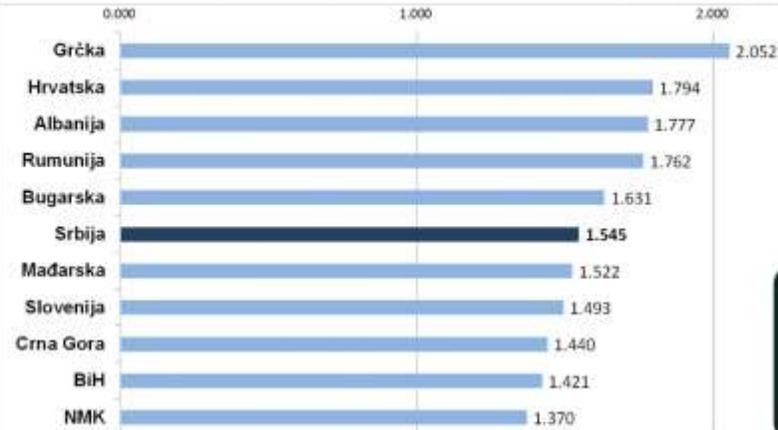
BUDIMPEŠTA - Privremena nestašica benzina mogla bi uticati na oko četvrtinu mađarskih benzinskih stanica, uključujući čak 100 u vlasništvu naftne i gasne grupe MOL, javili su u utorak *lokalni mediji*.

Nestašice su delimično izazvane povećanjem potražnje koje je rezultat vladinog uvođenja gornje granice cena pre godinu dana, ali i redovnim servisiranjem MOL-ove glavne rafinerije.

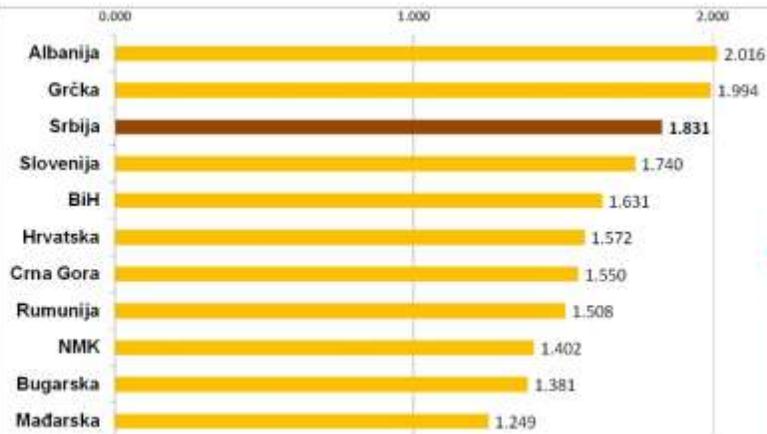

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 21.11-27.11.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

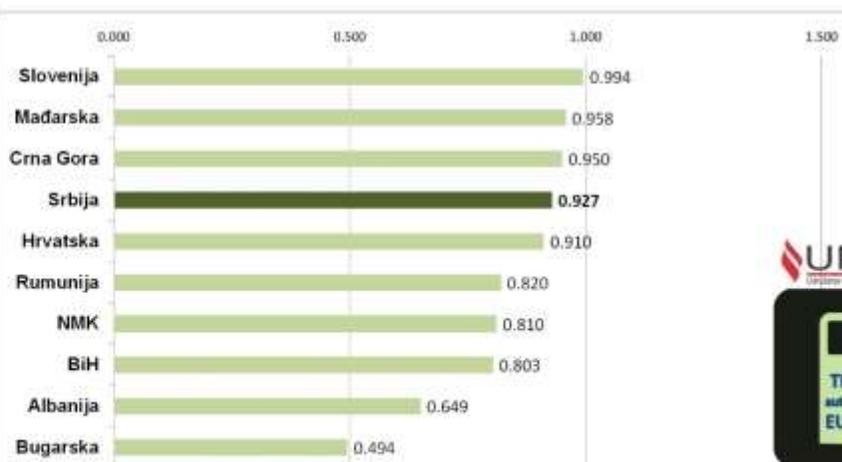
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	2.052	+26.76%
Hrvatska	1.794	+10.81%
Albanija	1.777	+9.78%
Rumunija	1.762	+8.86%
Bugarska	1.631	+0.77%
Srbija	1.545	-4.57%
Mađarska	1.522	-5.98%
Slovenija	1.493	-7.79%
Crna Gora	1.440	-11.05%
BiH	1.421	-12.20%
NMK	1.370	-15.39%
Prosečna cena u regionu		1.619

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	2.016	+24.09%
Grčka	1.994	+22.72%
Srbija	1.831	+12.66%
Slovenija	1.740	+7.09%
BiH	1.631	+0.38%
Hrvatska	1.572	-3.29%
Crna Gora	1.550	-4.61%
Rumunija	1.508	-7.21%
NMK	1.402	-13.71%
Bugarska	1.381	-15.01%
Mađarska	1.249	-23.10%
Prosečna cena u regionu		1.625

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Slovenija	0.994	+19.54%
Mađarska	0.958	+15.17%
Crna Gora	0.950	+14.24%
Srbija	0.927	+11.52%
Hrvatska	0.910	+9.48%
Rumunija	0.820	-1.44%
NMK	0.810	-2.55%
BiH	0.803	-3.47%
Albanija	0.649	-21.92%
Bugarska	0.494	-40.57%
Prosečna cena u regionu		0.832

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave